

Дагестан

2024 ГОД СЕМЬИ

ДОСТЛУГ. ГАРДАШЛЫГ. БИРЛИК.

12+

Тәсисчи: ДАҒЫСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МӘТБУАТ
ВӘ ИНФОРМАСИЯ АКЕНТЛИЖИ

№25 (98475) 1920-ЧИ ИЛДӘН ЧЫХЫР 5 ИЮЛ 2024-ЧУ ИЛ, ЧУМӘ.

Гијмәти 2 рубл.

РЕСПУБЛИКА ХӘБӘРЛӘРИ

Дағыстанын Башчысы јараланмыш полис әмәкдашларынын јанына кәлмишдир

Дағыстанын Башчысы Серкеј Меликов 23 июн 2024-чи ил тарихдә террорчуларын һүчумуну дәф едәркән јараланмыш һүгүг-муһафизә органларынын әмәкдашларынын јанына кәлмиш вә онлара медаллар тәгдим етмишдир. Бу нагда республиканын башчысынын мәтбаат-хидмәти мәлumat вериб.

Назырларда јараланмыш полис әмәкдашлары ДР үзрә РФ Даҳили Ишләр назирлигинин тибб-санитар һиссесинде мүаличә алтырлар.

Серкеј Меликов тибб мүәссисәсindә һүгүг-муһафизә органлары ишчиләrinin сағламлыг вәзијәти илә марагланмыш, көстәрдикләri

чәсарәтә көрө тәшәккүрүн билдириш вә һәмчинин дә II дәрәчәләри «Чәсарәтә көрө» медалларыны тәгдим едиб.

Хатырладаг ки, полис ишчиләринин тәлтиф олунмасы һагында Русия Президенти Владимир Путин мүвағиғ фәрман имзаламышдыр.

Серкеј Меликов ијунун 23-дә һәлак оланларын гоһумларына дөвләт мүкафатларыны тәгдим етмишдир

«Русия мәним тарихимдир» тарихи паркда Дағыстанын Башчысы Серкеј Меликов полис ишчиләrinе вә ијунун 23-дә һәлак оланларын гоһумларына «Икидлик» орденләrinи, 2 дәрәчәли «Чәсарәтә көрө» вә «Көстәрилмиш икидлијә көрө» медалларыны тәгдим етмишдир.

Топлашанлары саламлајыб гейд етмишдир ки, мүкафатларын тәгдиматы Русијанын Даҳили Ишләр Назирлијинин Йол Тәһлүкәсизлиji Дөвләт Инспексијасынын Күнү кечирилir.

«Бу күнки көруш бүтүн чәмијәтә лајиглы инсанлар вә өз андына садиг инсанлар һагында данышмаға даһа бир имкандыр. Бу чүр инсанлар һәм Дағыстанда, һәм дә онун һүддудлардан көнarda аз дејилдир. Террорчуларла дејүшдә Дағыстан да хидмәti өзамијәт дә олан Түмән

вилајети үзrә Даҳили Ишләр Назирлијинин оператив дәстәси тәркибиндә олан Витали Мезентсев һәлак олмушшур», -деје о вуругламышдыр.

Серкеј Меликов һәмчинин дә динч сакини тәһlүkәjә салмајараг өзүнү гурбан вермиш һүгүг-муһафизә органларынын кәнч әмәкдашы һәбиб Элијевин көстәрдији нүмүнәни хатырлатды.

«Һәбиб өзүнүн өн јаҳын досту илә дүшмәнлә вурушараг һәлак олмушшур. О вахтларда әлинә силән алараq дини земиндә Дағыстан чәмијәtinе чөнд едән

ләрлә дөјүшә кирмәjә һәр bir дағыстанлынын һазыр олmasына шубhә јохдур» деје Дағыстанын башчысы билдириб.

Сонра топлашанлар һәлак оланларын хатиресини bir дәгигәлик сүкүтлајад едиб.

«Өләнләrin һәр hансы биринин биографијасыны алса-бу бизим мүасирләrmizin биографијасыдыр. Онларын аиләләри, јаҳынлары, гоһумлары, достлапы онлары нәвбәдәn сонра кәләчәйини көзләјирдi. Лакин онларын һәр бири гәhрәмачасына һәлак олду. Вә биз һәm дә Xүсүси һәрbi Әмәлијатда иштирак едәn һәmjerilermiz kimi онларын һәр бири илә фәхр едәcөjik» деје Серкеј Меликов гејd etmiшdir.

Дағыстанын башчысы һәm дә мәlumat verib ki, Xүsüsi һәrbi Әmәlijat иштиракчыларына олдуғу кими ијунун 23-дә террорчулуг актлары заманы јараланмыш вә һәлак олмуш полис әмәкдашларынын аиләләrinе практика олараq бүтүn дәstәk тәdbirlәri көstәrilechäkdir.

«Республика бүдчесиндәn һәлак оланларын аиләlәrinе 1 милжон вә сенатор Сүлејман Керимовун вәсaitlәri несабына 5 милжон рубл аյрылачагдыр.

Мүкафатларын тәгдим олmasы илә өлагәdar мүхтәлиf вә idarә xəttü илә dикәr өdенишlәr дә oлачагдыr. Ијунун 23-дә террорчулуг актларында јараланлara kәmәk көstәrilechäkdir. Pул kәmәji илә janashы onlарын vachiб проблемlәri dә prioritet гајdada һәll eidlәchäkdir. Гәhрәmanчасыna һәlak оланларын хатиресинин өbidelshirilirmәsi mәsәlәsinе dә diggät jetiриlechäkdir», -deјe respublika bашчысы geјd etmiшdir.

M.Сеидов

БУ НӘМРӘДӘ

Абдулмұслим Абдулмұслимов: «Күчүмүз – бирләшмәjimizdәdir»

cəh.2

Тәбрик едирик, јолдаш капитан!

cəh.3

Инсанлыға сыймајан һәрәkәт инсанлары сарсылты

cəh.6

Маңачгалада «Дағлылар» фестивалы давам едир

cəh.7

Заур Аскендеров: «Дағыстанын парламенти республика башчысы Серкеј Меликовун мұрачиәтини там дәстәкләйир»

Дағыстан Республикасынын Халг Мәчлисинин Сәдри Заур Аскендеров рекион башчысы Серкеј Меликовун чыншындан соңа өз фикрини билдиришидір.

«Чәмијәтмиз чәтиң сынаглардан кечір. Биз «Һәр һансы моралчылар» тәрәфиндән онун бөлүшмәсінә вә провакасијалара мәрз галмасына имкан вере билмәрик. Бизи бөлүшдүрмәк чәһдләринә мұғавимет көстәрмәкдән өтру биз мүдрик вә жекдил олмалыыгы.

Дағыстан Республикасынын Халг Мәчлисинин депутатлары республика башчысы Серкеј Алимович Меликовун чәмијәтмиздә стабилизијин мәһкәмләндирilmеси, сохәсирлик әнәнәләрин вә Дағыстан халгынын сохмилләтли вә сохконфесионал һәиги дејәрләрини мәһкәмләндирilmеси үзрә көрдүү ишләри тамамилә дәстәкләйир.

Биз онун нұмајәндәләри кими гајда ганунчулуғун дәстәкләнмәсі вә инсанларын тәhlükәсизлик шәрайтдә жаша-

вә еләчә дә горху жарадараг онлар чидди нәтичәләри олан горхулу вәзијәт жарадырлар. Провакасијалара умайтарағ бу чүр «лидерләр» критик жана шамаг лазымдыр. Жалныз бирлиқдә, вайни олараг биз мұасир өзбеклар мұғавимет көстәрә вә сүлнү горуја биләрик.

Дағыстан чәмијәти һәмишә жүксек жеткинлик нұмајиш етдирир. Узун илләр әрзинде биз өз Конститутсија марағлармызы лөјагәтлә горујур вә догма республикамызын чечәләнмәсі үргүнда мұбайдә апарырыг. Бу күн аталары, гардашлары вә ушаглары Ҳусуси һәрби Әмәлијат зонасында олан бүтүн Дағыстан халгы үмуми Вәтәнимиз Рузынын марагларыны вә онун әрази бүтөвлијини горујур. Эсирләр бою сүлнү вә достлуг шәрайттәнде мүхтәлиф мил-

ләтләрин вә динләрнү нұмај-кәсө мүмкүн олмајағады!» әндәләри жашајан Дағыстанын дејә Аскендеров чыншыны бирлијини парчаламаг һеч жекунлашдырыб.

Тәбррик едирик, јолдаш капитан!

Июнун 25-дә Москвада, П.В.Мандрико адына Мәркәзи Һәрби Клиник Ҳусуси Һәрби Әмәлијатда иштирак едән бир групп һәрби гуллугчыја мұкафатларын тәгдим едилмәсі вә иөвбәти һәрби рүтбәнин верилмәсі мәрасими кечирилиб.

Мұкафат алалар арасында Кајакент рајонундан олан һәмәрлимиз Алигади Шаһбанов да вар иди. Алигади Дружба кәндидә дөгулуб боја-баша чатыб, мәктәби битирдикдән соңа һәрби факультәти университеттә - Дағыстан Дөвләт педагоги Университетинә дахил олуб. Тәһислини баша вурдуған соңа лейтенант рүтбәсі алыб вә кәләчәк һәјатыны һәрби ишләр һәсретмәк гәрарына қәлиб. О, Бујнаксқады һәрби тәлим дүшәркәсіндә тәчүрүбә кечиб. Алигади хидмәтә 2014-чү илдә Ставропол дијарында Һава Десант Гүввәләрнә тағым командири кими башлајыб. 2020-чи илдә Суријада Русия сүлімәрамлы гүүвләринин тәркибинде иштирак едіб, ИШИД-лә дөјүшләрдә атәшә тутулуб вә бу тәдбиirlәрдә иштиракына көрө мұкафатлар алыб. О, Украинада Ҳусуси Һәрби Әмәлијатын илк құнләриндән украиналы миллиәтчиләр гаршы дөјүшләрдә иштирак едіб. О, мүхтәлиф истиғамәтләрдә вұрушурду: Николаев җаһынлығындағы Херсонда, шәһәр типли Работино гәсәбаси җаһынлығындағы Запорожедә. Мәнз

бурада, бу ил февралын 3-дә укроназиләрлә шиддәтли дејүш заманы о, аяғыны итирир. О, камикадзе пилотсуз тәјжарәнин һүчүму нәтичәсіндә ағыр жараланыб - сағ аяғынын сүмүјү әзилиб вә һәкимләр оны дидән ашағы ампутасија етмәј мәчбүр олублар. Мұкафатландырма мәрасиминдә Алигади Шаһбанов «Икидијә көрә» ордени илә тәлтиф едиліб вә она капитан һәрби рүтбәсі верилиб. Бу севинчли һадис мұнасиботілә оны илк тәбррик едәнләрдән бири олдум: «Тәбррик едирем, јолдаш капитан!», - чиинләриндән гучаглајараг дедим.

Инди Алигади Москва җаһынлығындағы Королев шәһәрләндәкі П.Мандрик хәстәханасынын филиалында мұаличә алыр вә жени протези «мәнимсәјір» вә тезлике евә гајытмағы көзләйір. Сигарет отағында мәниммәл сөһбәттәнде өзбен һәјатынын қүндәлик һәјатындан, дүшмәнлә тогтушмалардан, әскәр һәјатыны психомоционал тәрәфләрнән данышыр.

«Орада, Ҳусуси Һәрби Әмәлијат зонасында өзүнү ССРИ-дә нисс едирсән:

мүхтәлиф мүлләтләрдән олан сырғави әскәрләр вә забитләр бир айлә кими жашајыр, ишләйір вә дејүшүрләр. Дејүш шәрайттәнде ѡлдашындан даһа соҳи горхурсан өзүн үчүн гаршылығы յардым вә бир һәмкарьна

көмәк руhy - бу, дөјүшчүләримизи бир жүргүдә бирләшdirән будур. Онларын командирләрингә ҳусуси мұнасиботи вар. Мәсалән, биз сырғавиләр, кичик забитләр сәнкәр газанда вә баталjon командири күрәк көтүрүб бизимлә ишлејәндә» - белә бир командир учын өлүмә кедәчәсінiz.

- Мұасир дејүшләрдә дронларын бөյүк ролу вар. Онлар реаллығда нечә истифада олунур? - Мән Алигадидән сорушурал.

- Бәли, инди пилотсуз тәјжарәләр дүшмәнин шәхси һејәтінә зијан вурмагда бөйүк рол ојнајыр. Етираф етмәк лазымдыры ки, Гәрб тәлимматчылары украиналы мүлләтчиләр онылары жахшы вә бачарыгла идарә етмәji өјрәдирдиләр. Амма биз енни заманда дронлары идарә етмәк үзрә бачарылармызы давам етдirmәj вә даим тәкимләшдирмәj چалышырыг. Бундан тәкчә дүшмәнә нә гәдәр зијан вурмағымыз дејил, һәм дә чанымызы нә гәдәр хилас етмәjимиз асыйылдыр.

- Мән дејин, дејүш шәрайттәнде эн чәтиң олан нәдир?

- Ән чәтини вә үзүчү оланы дүз-чөрәйни, һәрби хидмәттін бүтүн чәтиллекләрни болуышудынүз һәрбчи достларынызы итиргәннездир. Қозымүн габағында дүнjasыны дәјишән Дәрбәнд рајонундан олан 19 жашы азәрбајчанлы кәнчи һеч ваҳт унұтмајағам. О, мәндән узагда дејилди, отуз метрә жаҳын иди ки, онун жанында дүшмән мәрмиси партлады. Партајыш о гәдәр қүчлү олуб ки, нәһәнк кратер әмәл қәлиб, о, тамамилә торпагла өртүлмүшдү - жалныз әл көрүнүрдү. Биз ону газанды мәлум олду ки, мәрми парчасы онун бәдән зиреини архадан дешиб - бу, дәйшәтли мәнзәрә иди вә һеч ваҳт жадымдан чыхајағ.

- Бәли, баша дүшүрәм, унұтмаг мүмкүн дејил. Һазырда һәмкарларыныза зәңк едирсиз?

- Бәли, дүнән дедим. Ушаглар дејирләр ки, Украина пилотсуз тәјжарәләри артыг бизим мөвгеләримизә кимәліві маддәләр олан гумбара атмага башлајағ.

- Қөрдүнүз кими, Америка бүтүн сәрһадләре ашыр вә өзү биздән зәрә алмајана гәдәр сакитләшмәjәcәk. - Несаб едирмә ки, сиз нағызыныз - экс наһад АБШ вә онун пејкләри биздән кери галмајағ.

- Протеза нечә альшырыныз?

- Жени «жағағым»ла даһа соҳи жеримәj чалышырам. Дүшүнүрәм ки, тезлике оны тағамилә «мәнимсәjәcәj».

- Алигади, сәнә тезликлә сагалмағы, айләнин вә достларынын жанына гајытмағы арзулајырам.

- Сағ ол гардаш!

К. Умаров, Королев, Москва вилајети

ПОНЕДЕЛЬНИК 8 ИЮЛЯ 2024 ГОДА

1 ПЕРВЫЙ КАНАЛ

05.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.20 «Модный приговор». 10.10 «Жить здорово!» (16+). 11.00 «Информационный канал». (16+). 12.00 Новости. 12.15 «Информационный канал». (16+). 15.00 Новости. 15.15 «Давай поженимся!» (16+). 16.05 «Мужское/Женское». (16+). 17.00 «Информационный канал». (16+). 18.00 Новости. 18.30 «Информационный канал». (16+). 20.00 Т/с «Ищайка». (16+). 21.00 «Время». 22.00 Т/с «Два берега». (16+). 23.00 «Большая игра». (16+). 00.00 «Подкаст.Лаб». «Произвольная программа». (16+). 00.45 «Подкаст.Лаб». «Пусть не говорят, пусть читают».

РОССИЯ РТР

05.00 «Утро России». 09.00 «Вести». Местное время. 09.30 «Утро России». 09.55 «О самом главном». (12+). 11.00 «Вести». 11.30 «60 минут». (12+). 13.00 Т/с «Художник». (12+). 14.00 «Вести». 14.35 «Вести». Местное время.

05.00 Самые шокирующие гипотезы. (16+). 06.00 С бодрым утром! (16+). 08.30 Новости. (16+). 09.00 Военная тайна. (16+). 11.00 Как устроен мир. (16+). 12.00 «Информационная про-

грамма 112». (16+). 12.30 Новости. (16+). 13.00 Загадки человечества. (16+). 14.00 Невероятно интересные истории. (16+). 15.00 Засекреченные списки. (16+). 16.00 «Информационная программа 112». (16+). 17.00 Тайны Чапман. (16+). 18.00 Самые шокирующие гипотезы. (16+). 19.00 «Информационная программа 112». (16+). 19.30 Новости. (16+). 20.00 Х/ф «Профессионал». (16+). 22.15 Смотреть всем! (16+). 23.00 Новости. (16+). 23.30 Документальный спецпроект. (16+). 00.25 Х/ф «Криминальный город». (18+). 02.35 Самые шокирующие гипотезы. (16+). 03.20 Тайны Чапман. (16+).

07.00 Утро ТНТ. (16+). 08.00 Т/с «Постучись в мою дверь в Москве». (16+). 09.00 Выжить в Дубае. Возвращение. (16+). 11.50 Титаны. (16+). 13.40 Т/с «СашаТаня». (16+). 14.00 Т/с «СашаТаня». (16+). 14.30 Т/с «СашаТаня». (16+). 15.00 Т/с «СашаТаня». (16+). 15.30 Т/с «СашаТаня». (16+). 16.00 Т/с «СашаТаня». (16+). 16.30 Т/с «Полицейский с Рублевки». (16+). 18.00 Т/с «Полицейский с Рублевки». (16+). 19.00 Т/с «Полицейский с Рублевки». (16+). 20.00 Т/с «Телохранители». (16+). 20.30 Т/с «Телохранители». (16+). 21.30 Т/с «Телохранители». (16+). 06.00 Утро ТНТ. (16+). 06.00 Утро ТНТ. (16+).

21.30 Т/с «Телохранители». (16+). 05.31,07.51,01.23 День в истории. (16+). 22.30 Х/ф «Мой парень - киллер». (16+). 00.20 Х/ф «Флирт с дьяволом». (18+). 01.55 Импровизация. Команды. (18+). 02.45 Импровизация. Команды. (18+). 03.30 Я тебе не верю. (16+). 04.25 Однажды в России. Спецдайджесты-2023. (16+). 05.15 Однажды в России. Спецдайджесты-2023. (16+). 06.00 Утро ТНТ. (16+). 06.00 Утро ТНТ. (16+).

РОССИЯ 2

05.00,06.30.07.16.08.00.08.57, 09.45,11.00,12.00,13.00,14.00, 15.00,18.00,23.00,00.00,01.00 Новости.

1 ПЕРВЫЙ КАНАЛ

05.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.20 «Модный приговор». 10.10 «Жить здорово!» (16+). 11.00 «Информационный канал». (16+). 12.00 Новости. 12.15 «Информационный канал». (16+). 15.00 Новости. 15.15 «Давай поженимся!» (16+). 16.05 «Мужское/Женское». (16+). 17.00 «Информационный канал». (16+). 18.00 Новости. 18.30 «Информационный канал». (16+). 20.00 Т/с «Ищайка». (16+). 21.00 «Время». 22.00 Т/с «Два берега». (16+). 23.00 «Большая игра». (16+). 00.00 «Подкаст.Лаб». «Лег-

РОССИЯ РТР

05.00 «Утро России». 09.00 «Вести». Местное время. 09.30 «Утро России». 09.55 «О самом главном». (12+). 11.00 «Вести». 11.30 «60 минут». (12+). 13.00 Т/с «Художник». (12+). 14.00 «Вести».

14.35 «Вести». Местное время. 15.00 Т/с «Бахар. По имени Весна». (16+). 17.00 «Вести». 17.30 «Малахов». (16+). 18.30 «60 минут». (12+). 20.00 «Вести». 21.05 «Вести». Местное время. 21.20 Т/с «Лимитчицы». (12+). 03.50 «Подкаст.Лаб». «Кот Шредингера». (16+).

05.00 Самые шокирующие гипотезы. (16+). 06.00 С бодрым утром! (16+). 08.30 Новости. (16+). 09.00 Военная тайна. (16+). 11.00 Как устроен мир. (16+). 12.00 «Информационная про-

10.00 Совбез. (16+). 11.00 Как устроен мир. (16+). 12.00 «Информационная программа 112». (16+). 12.30 Новости. (16+). 13.00 Загадки человечества. (16+). 14.00 Невероятно интересные истории. (16+). 15.00 Засекреченные списки. (16+). 16.00 «Информационная программа 112». (16+). 16.30 Новости. (16+). 17.00 Тайны Чапман. (16+). 18.00 Самые шокирующие гипотезы. (16+). 19.00 «Информационная программа 112». (16+). 19.30 Новости. (16+). 20.00 Х/ф «Удача Логана». (16+). 22.25 Смотреть всем! (16+). 23.00 Новости. (16+). 23.30 Знаете ли вы, что? (16+). 00.30 Х/ф «На пределе».

(16+). 02.20 Самые шокирующие гипотезы. (16+). 03.05 Тайны Чапман. (16+). 07.00 Утро ТНТ. (16+). 08.00 Т/с «Постучись в мою дверь в Москве». (16+). 09.00 Новые звезды в Африке. (16+). 11.05 Новые звезды в Африке. (16+). 13.00 Т/с «СашаТаня». (16+). 13.30 Т/с «СашаТаня». (16+). 14.00 Т/с «СашаТаня». (16+). 14.30 Т/с «СашаТаня». (16+). 15.00 Т/с «СашаТаня». (16+). 15.30 Т/с «СашаТаня». (16+). 16.00 Т/с «СашаТаня». (16+). 16.30 Т/с «СашаТаня». (16+). 17.00 Т/с «Полицейский с Рублевки». (16+). 18.00 Т/с «Полицейский с Рублевки». (16+). 19.00 Т/с «Полицейский с Рублевки». (16+).

20.00 Т/с «Телохранители». (16+). 20.30 Т/с «Телохранители». (16+). 21.00 Т/с «Телохранители». (16+). 21.30 Т/с «Телохранители». (16+). 22.00 Т/с «Телохранители». (16+). 22.30 Х/ф «(Не)идеальные роботы». (16+). 00.15 Х/ф «Шаг вперед. Все или ничего». (12+). 02.10 Импровизация. Команды. (18+). 02.55 Импровизация. Команды. (18+). 03.45 Импровизация. (16+). 04.25 Однажды в России. Спецдайджесты-2023. (16+). 05.15 Однажды в России. Спецдайджесты-2023. (16+). 06.00 Утро ТНТ. (16+).

РОССИЯ 2

05.00,07.52,01.23 День в истории. (16+).

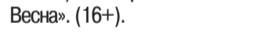
1 ПЕРВЫЙ КАНАЛ

05.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.20 «Модный приговор». 10.10 «Жить здорово!» (16+). 11.00 «Информационный канал». (16+). 12.00 Новости. 12.15 «Информационный канал». (16+). 15.00 Новости. 15.15 «Давай поженимся!» (16+). 16.05 «Мужское/Женское». (16+). 17.00 «Информационный канал». (16+). 18.00 Новости. 18.30 «Информационный канал». (16+). 20.00 Т/с «Ищайка». (16+). 21.00 «Время». 22.00 Т/с «Два берега». (16+). 23.00 «Большая игра». (16+). 00.00 «Подкаст.Лаб». «Лег-

РОССИЯ РТР

05.00 «Утро России». 09.00 «Вести». Местное время. 09.30 «Утро России». 09.55 «О самом главном». (12+). 11.00 «Вести». 11.30 «60 минут». (12+). 13.00 Т/с «Художник». (12+). 14.00 «Вести».

13.00 Т/с «Художник». (12+). 14.00 «Вести». 14.35 «Вести». Местное время. 15.00 Т/с «Бахар. По имени Весна». (16+). 17.00 «Вести». 17.30 «Малахов». (16+). 18.30 «60 минут». (12+). 20.00 «Вести». 21.05 «Вести». Местное время. 21.20 Т/с «Лимитчицы». (12+). 03.05 «Подкаст.Лаб». «Мелодии моей жизни». (16+). 03.50 «Подкаст.Лаб». «Собрались с мыслями». (16+).

03.45 Т/с «Василиса». (12+). 05.00 Самые шокирующие гипотезы. (16+). 06.00 С бодрым утром! (16+). 08.30 Новости. (16+).

09.00 Засекреченные списки. (16+). 11.00 Как устроен мир. (16+). 12.00 «Информационная программа 112». (16+). 12.30 Новости. (16+). 13.00 Загадки человечества. (16+). 14.00 Невероятно интересные истории. (16+). 15.00 Наука и техника. (16+). 16.00 «Информационная программа 112». (16+). 16.30 Новости. (16+). 17.00 Тайны Чапман. (16+). 18.00 Самые шокирующие гипотезы. (16+). 19.00 «Информационная программа 112». (16+). 19.30 Новости. (16+). 20.00 Х/ф «Южный ветер». (16+). 22.35 Смотреть всем! (16+). 23.00 Новости. (16+). 23.30 Загадки человечества.

(16+). 00.30 Х/ф «Ледяной». (18+). 02.20 Самые шокирующие гипотезы. (16+). 03.10 Тайны Чапман. (16+). 07.00 Утро ТНТ. (16+). 08.00 Т/с «Постучись в мою дверь в Москве». (16+). 09.00 Новые звезды в Африке. (16+). 11.05 Новые звезды в Африке. (16+). 13.00 Т/с «СашаТаня». (16+). 13.30 Т/с «СашаТаня». (16+). 14.00 Т/с «СашаТаня». (16+). 14.30 Т/с «СашаТаня». (16+). 15.00 Т/с «СашаТаня». (16+). 15.30 Т/с «СашаТаня». (16+). 16.00 Т/с «СашаТаня». (16+). 16.30 Т/с «СашаТаня». (16+). 17.00 Т/с «Полицейский с Рублевки». (16+). 18.00 Т/с «Полицейский с Рублевки». (16+). 19.00 Т/с «Полицейский с Рублевки». (16+).

20.00 Т/с «Рублевки». (16+). 20.30 Т/с «Рублевки». (16+). 21.00 Т/с «Телохранители». (16+). 21.30 Т/с «Телохранители». (16+). 22.00 Т/с «Телохранители». (16+). 22.30 Х/ф «Шпион, который меня кинул». (16+). 01.00 Х/ф «Снодден». (16+). 03.15 Импровизация. Команды. (16+). 04.05 Импровизация. Команды. (16+). 05.15 Однажды в России. Спецдайджесты-2023. (16+). 06.00 Утро ТНТ. (16+).

РОССИЯ 2

05.00,06.30.07.18.08.00.08.5

1 ПЕРВЫЙ КАНАЛ

05.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.20 «Модный приговор». 10.10 «Жить здорово!» (16+). 11.00 «Информационный канал». (16+). 12.00 Новости. 12.15 «Информационный канал». (16+). 15.00 Новости. 15.15 «Давай поженимся!» (16+). 16.05 «Мужское/Женское». (16+). 17.00 «Информационный канал». (16+). 18.00 Новости. 18.30 «Информационный канал». (16+). 20.00 Т/с «Ищайка». (16+). 21.00 «Время». 22.00 Т/с «Два берега». (16+). 23.00 «Большая игра». (16+).

РОССИЯ РТР

05.00 «Утро России». 09.00 «Вести». Местное время. 09.30 «Утро России». 09.55 «О самом главном». (12+). 11.00 «Вести». 11.30 «60 минут». (12+). 13.00 «Вести». 14.00 «Вести». 14.30 «Вести». Местное время.

14.55 «Наши». (12+). 16.00 «Вести». 16.30 «Малахов». (16+). 17.30 «60 минут». (12+). 20.00 «Вести». 21.05 «Вести». Местное время. 21.20 Т/с «Лимитчицы». (12+). 23.30 «Вечер с Владимиром Соловьевым». (12+). 03.00 Новости. 03.05 «Подкаст.Лаб». «Неформат». (16+). 03.50 «Подкаст.Лаб». «Легкие деньги». (16+).

05.00 Самые шокирующие гипотезы. (16+). 06.00 С бодрым утром! (16+). 08.30 Новости. (16+). 09.00 Документальный спецпроект. (16+). 10.00 Засекреченные списки.

(16+). 10.55 Как устроен мир. (16+). 12.00 «Информационная программа 112». (16+). 12.30 Новости. (16+). 13.00 Загадки человечества. (16+). 14.00 Невероятно интересные истории. (16+). 15.00 Неизвестная история. (16+). 16.00 «Информационная программа 112». (16+). 16.30 Новости. (16+). 17.00 Тайны Чапман. (16+). 18.00 Самые шокирующие гипотезы. (16+). 19.00 «Информационная программа 112». (16+). 19.30 Новости. (16+). 20.00 Х/ф «Точка возврата». (16+). 22.00 Д/с «Легенды и мифы». (16+). 23.00 Новости. (16+). 23.30 Загадки человечества.

(16+). 00.30 Х/ф «Золото». (18+). 02.30 Самые шокирующие гипотезы. (16+). 03.15 Тайны Чапман. (16+). 07.00 Утро ТНТ. (16+).

Махачгалада «Дағылар» фолклор вэ энэнэви мэдэнијэт фестивалы башлајыб

«Культуромни» хэбэр верир ки, Дағыстанын мэдэнијэт назири Зарема Бутаеванын да иштирак етди, Махачгалада «Дағылар» фолклор вэ энэнэви мэдэнијэт фестивалы башлајыб.

Тэдбирийн мэгсэди миллиятлэр арасы дийалогу нүчлэндирilmэс, етномэдэнијэтин, милли мусигинин, кејимлэрин, хореографијанын вэ надир мусиги алэтлэринин популлярлашдырылмасыдыр.

Ачылыши мэрасиминдэ Дағыстанын мэдэнијэт назири Зарема Бутаева фестивалын халлгар арасында достлугун инкишафы бахымындан эхэмийтенин вургулајыб. Форумда халг маһнылары, рус вэ казак мэдэнијети, энэнэви

С.Саленова

Нэгим мэслэхэти

Билдижимиз кими, сагламлыгы горумағын эн тэсирли вэ гэнаатчил јолу онун гаршысынын алымасы вэ хүсүсилэх иммунопрофилактикадыр.

Муасир пејвэндлэр сајесинде бэшэрийжтэй язаты тэхийдидэйн юлуухуучу хэстэликлэрин гаршысыны алмага наил олуб. Пејвэндлэр сајесинде хэстэликлэрэн сонра мэддана кэлэнэ бэнзэр бир иммунитет реакцијасы мэддана кэлир. Хатырлатмаг истердим ки, муасир тибб хэлэдэй юлуухуучу хэстэликлэрин гаршысынын алымасы мэсэлэсийн хүсүсилэх актуалдыр. Дизентерија гаршы пејвэнд бағырса гэстэликлэрин гаршы эн тэсирли иммунопрофилактикадыр. Хэстэлийн 60 фаяздэн чоху 4 яшь гэдэр ушагларда гэждэ алышыр. Ушаглар бунаа чох чётинликлэ дэзурлэр вэ хэстэлийк бир нечэ нэфгэж гэдэр давам седэ билэр, ағырлашмалара сэбэб олур. Вэ

К.Бабајева

Инсанлыга сыймајан һэрэктэй инсанлары сарсытды

Махачгалада вэ Дэрбэндэ баш верэн дэхшэтийн террор актларындан дүз бир һэфти кечди, бизи ийнхи сарсыдан, һэмдэй бу агрынын этрафында бир араяа топлајан надисэлэр бизэ нэгдэр достумуз, нэгдэр дүшмэнимиз олдугууну көстэрди.

Бу једди күн өрзинде биз инсанлыга сыймајан чинајётин гурбанларына яс тутдуг, данаа бөйж иткилэрин гаршысыны аллан гөхрөмнлөрүүн шүчаэтини јад етдик. Дағыстан чамијётинин реакцијасы мэним учун тээччүблү олмады, чүнки 1999-чу ил надислар заманы халгымыз дәрхал сојдашларыны мудафиэ стмэж үчүн аяла галхды. Намымызын көрдүйүмүз кими, бууну чохду тэзашүрлөри вар иди.

Дағыстанлылар сүлгү вэ хеирханлыг дэжэрлэринэ мүтлэг јеткинлик вэ мөхкэм сөдагэтийн нумайиш етдирдилэр. Биз намымыз бир данаа амансыз сынагдан кечдик вэ мөнчэ, лэйгэлтэй кечдик. Башверэнлэрдэн эсас нэтичэ: республиканын вэтэндаш чамијётти сагламдыр, биз нэмишэкиндэн дэ артыг бирик, дүзүн үмүмбэшэри дэжэрлэримиз вар вэ бу, бизим бөйж күчүмүздүр!

Мэн көнэр мушаһидчилэрин реакцијасынын тээччүблөнүрим. Республиканын этрафында фыртына һэлэдэй дэхэнхимир; бизи радикализмдэ иттихам едирлэр, чинајёткарлары бүтүн дингдарларла гарышдырылар, нигабларда террор излэри көрүрлэр, чамаатын көзү гаршысында ентијатсызлыг, һэтта дејердим ки, төхлүкэли шэрхлэр дэ едирлэр.

Бууну зоракылыг адландырьмын башга јолу юхдур. Санки бүтүн Дағыстан вэ шэхсэн

Дайрэснэ көчүрүлэндэн бэри мэн Дағыстанын конституција марагларыны мудафиэ едирэм, бу республиканы яхши таныжырам вэ сөмими гэлбэн севирэм.

Рекиона гаршы агрессив риторика мэни данаа да гэзэблэндирir.

Бөлкемизин тарихиндэн намыяа мэлумдур ки, биз тэчавүзэ вэ тэчавүзкар мэгсэдлэрэ нечэ мугавимэт көстэририк, гэлбимиз достлара вэ яхынларымыза,

надисэлэрлэ өлагэлэндирмэх чөхдлэри дэ гэрибэ көрүнүр. Мэсүл структурлар мэсэлэ илэ бағлы арашдырма апарыр. Бир шеji деjэ билээр: мүмкүн гэдэр обьективдир! Күнхэлэрлэдэйн багырса гэстэликлэрин гаршы эн тэсирли иммунопрофилактикадыр. Хэстэлийн 60 фаяздэн чоху 4 яшь гэдэр ушагларда гэждэ алышыр. Ушаглар бунаа чох чётинликлэ дэзурлэр вэ хэстэлийк бир нечэ нэфгэж гэдэр давам седэ билэр, ағырлашмалара сэбэб олур. Вэ

Илтишашларын иштиракчыларына гаршы чинајёт ишлэри мэхзүү субъектив амили арадан галдьрмагчун Краснодардиарына көчүрүлдү. Дөвлэл Думасынын

вэзийжэти көркинлэшдирмэх чалышырлар. Республиканын этрафында гаршысында ентијатсызлыг, һэтта дејердим ки, төхлүкэли шэрхлэр дэ едирлэр.

1994-чу илдэн, Рушия Дахили Ишлэр Назирлийнин дахили гошуунлары Шимали Гафгаз

фираванлыг вэ эмэкдашлыга нечэ ачыгдыр. Мэн Дағыстан Үзрэ бүтүн «мүтэхэссислэрэ» тарихи ерэнмэйи мэслэхэти көрүрэм, бэлкэ о заман көзүнүз аччагсыныз!

Террор актыны өтэн ил нава лиманында баш верэн

бэзи депутатларынын ишлэрин Дағыстана гајтарылмасы илэ бағлы гэрибэ, разылашдырылмамыши бэянатлары тамамилэ јерсиздир. Киминэ хүсүсийн структурларын ишинэ гарышмасынын элејнинэ олдугум кими, мэн дэ буунуу элејнинэ.

А.Мэммэдова

Вэ бир дэ! Умуми бирлик фонунда һөрхансы гэри-мүжэйн биографијасы олан фэалын хасавјуртуу һэким һүчүмлары эсл тэхрибата бэнзэйир. Нэ үчүн о, субъектив фактлара эсасланараа өз ишини көрэн гадыны тэхгир етмэх нүгүгүна малик олдулуу гэрар вериб? Жери көлмишкэн, мүсэлмандары гаршы неч бир шеji олмајан бир инсаны һэдэ-горху һэлмэх вэ лөкөлмэх һагтыны она ким вериб? Бу вэзийжэти һэкими там дэстэклэйрэм вэ онун горунмасына зөманэт верирем!

Вэ ситуасијаны фэсадлары навасындан совурмаглаа бизи парчаламага чалышан бүтүн псевдо ичтимиаа рэй лидерлэринэ хэбэрдэрлэг едирэм! Вэ онлар мутлэг олачаглар!

Эзэд достлар! Бу күн намымыз тарихи яддашы горујараг, һөгигэтийн дээжэрлэримизи инишиаф етдирээрэх мудриклик вэ тэмкин нумайиш етдирмэлийц! Вэ бу бахымдан мэн һэмкарь, өз халгынын адэт-энэнэлэринэ мүгэдэшшэжилдэхөрмөтэйнажан Чеченистан Республикасынын рэхбэри Рамзан Ахматович Кадыровла тамамилэ разыјам.

Дағыстанымызын һагигэтийн дээзиз ва яхын олдуу шэхслэр бу нагда вэ бизим һаггымызда налајиг шэкилдэдэнышмага имкан вермэжэхэлэр!

Парчаланма вэ чашынлыг яратмагда давам едэхэхэлэри һалда мајус етмэх истэйрэм. Нэр дэфэ етдиймиз кими, һөр шеji өндэсийндэн көлөхийц, пислиji мэйн едэхэйц. Мэн буна инанырам, Республиканын сакинлэри буна инаныр, Президентимиз буна инаныр!

Халга хидмәт инсанын эсас өфөрүшкүйдөр

Шәхси тәсәрүфат проблеми соңдан мөвчүддүр вә онун һәлли ѡллары бирбаша дөвлөт дәстәйндән асылыдыры. Белә ки, Дәрбәнд рајонунун Коммуна кәндидә (Рубас кәнд совети) узун мүддәт шәхси тәсәрүфатла мәшғүл олан сакинләр торпагларыны экиб-бечәрәрәк аиләләрини доландырыдылар

Фермерләриң өсас проблеми ониллик-ләр әрзиндә истифадә етдикләри торпагларын сәнәдләринин рәсмиләшдирилмәси иди. Торпагларын гејдијјаты илә бағлы проблем илдән-илә давам едири. Нәтичәдә онлар бир араја топлашараг өјрәндиләр ки, онларын әкин саһәләри Дағыстан Республикасынын мешә фондунун идарәсинә мәхсусдуру вә онлар Республика Мешә Тәсәррүфаты Комитәсинин рәhbәри Вагаб Магомедович мурасиен едәрәк торпаг саһәләринин гејдијјаты илә бағлы проблеми өйрәнмәк гәрарына қәдирләр.

«Комітэ рәhbәрі узун сөһбәтдән соңра бизи әмин етди ки, яхын вахтларда бүтүн сәнәдләр назырланачаг вә һәррач просесинә башланачаг, бурада фермерләриң өзләре дә ичарәје көтүрдүкләри торпаг саһәләринин алынмасы просесинде иштирак едә биләчекләр».

Бир неч ај соңра Коммуна кәндидә қәнд тәсәррүфаты мәһсуллары истеңсалчылары фәалийжетләрини давам етдirmәк үчүн торнаға сәхәдерини ишарәк котурублар.

«Биз меңрибан командамызын бүтүн фермерләри адында проблемин вә проблемин манийәтини эризәчинин көзү илә көрән Дағыстан Республикасы Мешә Тәсәрүфаты Комитетсинин рәһбәри Абдулхамидов Вагаб Магомедович миннэттарлығымызы билдиририк. Ыемчинин, кадастр мүһәндиси Земфира Магомедханова тәрәфиндән тәмсил олунан «ДағыстанКадастрСәмека» ММЧ-јә бүтүн сәнәдләрин назырланмасы просесиндә бизә оператив көмәклек көстәрән тәшкилата шәхси тәшәккурумбы билдирирәм. Бундан соңра мән инанмаг истәрдим ки, һакимијјәтлә әһали арасында белә диалог вә проблемләрин һәлли нұмұнәләри системли шәкилдә баш верәчәк, чүнки республикамызын иғтиصادијатынын инкишафынын әсас мәнбәйі мәғжүттөлөнүп көрүнүштөрдөн көтүрүләр.

Т.Элдэктөрөв

МЭДЭНИЙН

Маңағалада «Дағлылар» фестивалы давам едир

Республикамызын пајтахтында Рус театрынын гаршысындакы мејданда XXII Бейнәлхалг Фолклор вә Энәнәви Мәдәнијәт Фестивалы чәрчивәсіндә «Дағлылар» «Халг кејиминин поезијасы» фестивалы-бајрам тәдбири кечирилиб. «Дағлылар» фестивалы Дағыстан Республикасы рәһбәрлијинин вә һөкүмәтинин, Русија Федерасијасы Мәдәнијәт Назирлијинин, В.Д.Поленов адына Дөвләт Рус Халг Яраадычылығы Евинин, Дағыстан Республикасы Мәдәнијәт Назирпийинин дастай ила тәшкел олунуб.

Республика Халг Жа-
радычылығы Еви Ру-
сија Федерасијасының
YUNESKO үзрө Комиссијасының
дәстәји илә «Мәдәнијәт» милли
лајиһеси чөрчивәсиндә баш
тууб. Тәдбирдә һәр кәсин се-
вимлиси Зејнәб Дәрбәндли дә
иштирак едиб. Онын чыхышы

һәм ишәк кими рәғбәтлә гар-
шыланыб. Онуңла бир сәһнәдә
шәнлијин гонаглары Җәнуби
Осетија, Беларусија, Ярос-
лавл, Улjanовск, Ростов, һәш-
тәрхан, Брјанска, Смоленск вә
Омск вилајәтләrinин мәденијет
нүмајәндәләринин чыхышлыры
өз мүхтәлифлији илә зија-
рәтчиләри тәәҷүбләндирди.
Әзбекистан вә Беларусдан
олан иштиракчылар да мара-
глы чыхыш елибап

Тәдбириң мәседи миллит-
ләрарасы диалогун күчлөн-
дирилмәси, етномәденијәтиң,
мили мусигинин, қејимләрин,
хореографијаның вә надир
музиги аләтләринин популјар-
лоншырылғасын.

Ачылыш мәрасиминдә Дағыстаның мәдәнијәт назири Зарема Бутајева фестивалын халглар арасында достлугун инкишафы бахымындан әһәмийтитини түрбөлгөлөнб

© Аспанов

«Сиз бизим үчүн әсл инсан вә гәһрәманлыг нұмунәсисиңиз!»

Бу күнлөрдэ Шамхал-Тәрмән кәндидән олан Чечилбийевләрин евиндә бәйүк шадлыг вә севинч вар. Абдулчабар вә һава Хүсуси һәрби Эмәлијат башлајанда илк күнләрдән онун иштиракчысы олан кичик оғуллары Мурадын Хүсуси һәрби Эмәлијат зонасындан гајитмасыны һәсрәтлә көзләјиридиләр. Мурад Запарожье истигамәтindә гәһрәманчасына дәјүшәнләрдән биридир.

долу көзләри илә оғлуна ба-
хыр вә кизлигө көз жашларыны
силир. Оғлуну гучаглајағы
аны көзлөjәркән нечә жүхусуз
кечеләр кечириб, нә гәдәр
дуалар едиб. Уча Йарадандан
Мурадыны хилас етмәсими ди-
ләјиб. Нәләр чәкдијини ялныз
о билир...

Казбековски рајонундан олан бир чох инсан 23 жашлы бу көнчи сосиал шәбәкәләрдә актив шәкилдә тәблиг олунан видеодан таныјыр. «Рус Терминатору једди пилотсуз тәјжарәнин һүчумундан сағ чыхыб. Бу икид оғлан өз ирадәси вә фәрасәти сајәсендә өлүмдән гачыб, сағ-саламат бу вәзијјәтдән чыха билиб». Видеону мушајиәт едән мәтнин мәэмуну белә иди ки, Мурад тәмкин, җәсарәт вә

фәрасәт нүмајиш етдиရәрек
өлүмчүл һалда pilotсуз тәјжа-
рәләри дәф едә билди, hәм дә
дәјүшчү јолдашларына өлүмүн
пәнчәсіндән гуртармаға жар-
дымчы ола билди.

Лакин бу үчүмдөн сонра Мурадын бүтүн бәдәни гөлпәләрлә долуб вә жанаң зирепли транспортјорун жаңында кизләнмәли олдуғу үчүн өзү дә жаңыг хәсарәтләри алыр. Лакин олар басы фрагменттер

тында угурлар арзулајыблар. Валидеңләриң дедијинө көрө онлар бу күнүн олачағына инаныблар, дуа едибләр вә нәигигәтән дә сәбирсизликлә көзләйибләр. «Эскерләриң юлуну көзләјөн һәр евә белә күн гисмәт олсун. Торпағымызды Дағыстанда вә Русијада сүлнә, әмин-аманлыг вә бәрәкәт бол олсун».-Мурадын атасы Абдулчабар белә дејиб. Анасы

лар. Ушаглар өз әлләри илә
назырладыглары плакатда
«Гәһрәмәнлығын сирри: нәч
вахт өлүм горхусунун һәјаты-
нызы идарә етмәсінә ичәзә
вермәйин» жазысы илә бәйүк
бир плакат назырламышды-
лар. Мәктәбин шакирдләри
кәнч гәһрәмана һејранлы-
гларыны ифадә едәрәк, онун
бүтүн јерли ушаглар учун
өрнәк олдуғуны билдирибләр.

